

PERSDOSSIER

**BRUSSELS**  
**QUEER GRAPHICS**  
17.05 – 05.11.2023

I HAVE A DATE!!!  
Lesbian and Gay rights  
GAY-LESBIENNES BI-TRANSGENRES & SYMPATHISANTS  
Tels que  
COMING OUT Funky Party..  
et Tous TOUTES!!  
Gay Love  
SOIREE DANSANTE  
femmes entre elles  
Doublement Femme  
NO condom, NO SEX!  
OUTRAGE!  
grote homonacht brussel  
LESBIAN QUEER FEMINIST  
MASSIMADI  
PRIDE  
MISS MACHO (TRAVESTIS)  
HOMOSEXUELS LES GENRES  
amour-amour  
TRANS, BIS, PÉDÉS, GOUINES  
100% PUR MEC  
HOLEBI TEA DANCE ★ STRAIGHT FRIENDLY  
DESIGN MUSEUM



## INHOUD

1. PERSBERICHT	3
2. VOORWOORD	4
3. BRUSSELS QUEER GRAPHICS	5
4. STRUCTURE FOR INTERDISCIPLINARY RESEARCH ON GENDER, EQUALITY AND SEXUALITY (STRIGES)	10
5. PUBLICATIE CFC	11
6. ACTIVITEITENPROGRAMMA	13
7. COLOFON	15
8. PARTNERS	16
9. DESIGN MUSEUM BRUSSELS	17
10. PRAKTISCHE INFORMATIE	18

## 1. PERSBERICHT

**Van 17 mei tot 5 november stelt het Design Museum Brussels *Brussels Queer Graphics* voor. Een tentoonstelling over de beeldtaal, die synoniem staat voor engagement, viering en activisme in de LGBTQI+ gemeenschappen in Brussel van de jaren 1950 tot nu.**

Sinds zijn oprichting zet het Design Museum Brussels zich in om grafisch ontwerp te onderzoeken als een volledig onderdeel van design. Na *The Paper Revolution* (2017), *Graphics 58* (2018) of recenter *Punk Graphics* (2020), richt deze tentoonstelling zich op de specifieke beeldtaal van de LGBTQI+ gemeenschappen.

Dit thema situeert zich in de context van een dubbele verjaardag: de zeventigste verjaardag van het Cultureel Centrum België, de eerste homoseksuele groepering in België, ontstaan met dank aan een vrouw, Suzan Daniel (1918-2007), en de twintigste verjaardag van de mogelijkheid tot huwelijk voor koppels van hetzelfde geslacht.

Sinds de jaren 1950 gebruiken de LGBTQI+ gemeenschappen in Brussel grafisch ontwerp en ontwikkelen ze een specifieke taal. Deze beeldtaal signaleert hun aanwezigheid en engagement rond een geheel aan gedeelde principes, identiteiten en waarden.

Het grafisch ontwerp bevindt zich tussen strijd en feest, agitatie en compromis, en promoot een alternatieve collectiviteit. Zowel in een feestelijk kader als bij een militante benadering zorgen deze grafische creaties voor een verhoogde zichtbaarheid van deze gemeenschappen, waardoor ze zich kunnen identificeren bij een specifiek publiek.

*Brussels Queer Graphics* is georganiseerd per thema (fabriceren, ontwrichten, (zich) herkennen, onthullen, informeren) en is het resultaat van een nauwe samenwerking met de academische wereld. Naast het team van het museum vinden we Valérie Piette, professor hedendaagse geschiedenis, David Paternotte, professor sociologie en talrijke onderzoek(st)ers van het STRIGES team, *Structure de recherche interdisciplinaire sur l'égalité, le genre et la sexualité* van de ULB. Ook Aline Baudet, professor geschiedenis van grafisch ontwerp aan La Cambre heeft zich bij hen gevoegd, omwille van haar expertise in militante grafische kunst.

Het ruime onderwerp maakte dat een keuze zich opdrong in het brede gamma aan voorwerpen rond deze thema's. Pins, fanzines, T-shirts, flyers, condooms, lidkaarten, feestaffiches en pamfletten worden gebruikt in de tentoonstelling en de bijhorende publicatie. Het is de gelegenheid om 70 jaar beeldtaal van een rijke culturele geschiedenis, van het alledaagse en het activisme van individuen, gemeenschappen, verenigingen en LGBTQI+ groepen in Brussel, te omarmen.

## 2. VOORWOORD

Na *The Paper Revolution* (2017), *Graphics 58* (2018), *Designing the Night* (2019) en recent *Punk Graphics* (2020) zet het Design Museum Brussels zijn verkenning van grafisch ontwerp als één van de domeinen van design voort.

Met de tentoonstelling *Brussels Queer Graphics* en de publicatie *Queer Graphics* biedt het Design Museum Brussels via een tentoonstelling en een publicatie een blik op de beeldtaal van de LGBTQI+-gemeenschappen in Brussel. Sinds de jaren 1950 gebruiken deze gemeenschappen grafische middelen en hebben ze hun eigen taal ontwikkeld door symbolische voorstellingen te combineren met visuele signalen die hun aanwezigheid en hun engagement voor een aantal gedeelde identiteiten en waarden aangeven. Deze beeldtaal wordt gekenmerkt door zowel strijd als viering, agitatie en compromis. Als instrument van verzet maar ook van veerkracht, bevordert LGBTQI+ grafisch ontwerp ook een alternatieve vorm van gemeenschap.

Vandaag de dag hebben musea het potentieel, zo niet de missie, om geëngageerde ruimtes te zijn die de verschillende gemeenschappen en diversiteit om ons heen weerspiegelen. Op die manier kunnen ze optreden als dragers van positieve verandering. De tentoonstellingen en publicaties van het Design Museum Brussels weerspiegelen het inclusieve beleid van een museum dat verankerd is in zijn tijd en dat zijn programmering wil delen met en openstellen voor al zijn publiek.

*Brussels Queer Graphics* werd mogelijk gemaakt dankzij de investering en de bijdragen van een groot aantal mensen. Wij danken in het bijzonder Valérie Piette, David Paternotte, de geassocieerde onderzoekers van de Structure de Recherche Interdisciplinaire sur le Genre, l'Égalité et la Sexualité (STRIGES) van de Université Libre de Bruxelles, alsook Aline Baudet, hoogleraar visuele en grafische communicatie en geschiedenis van de grafische vormgeving aan de ENSAV-La Cambre.

*Zoubida Jellab, voorzitter van de vzw Atomium + Design Museum Brussels*  
*Arnaud Bozzini, directeur van het Design Museum Brussels*

### 3. BRUSSELS QUEER GRAPHICS

#### Inleiding

Vanaf de jaren 1950 gebruiken de LGBTQI+-gemeenschappen in Brussel grafische vormgeving en ontwikkelen ze een specifieke taal. Deze beeldtaal wijst op hun aanwezigheid en hun engagement tegenover een aantal gedeelde principes, identiteiten en waarden. Dit instrument van verzet maar ook van veerkracht, staat in het teken van de strijd en de viering, van de agitatie en het compromis, en promoot een alternatieve vorm van collectiviteit. Via hun materialiteit, compositie, typografie, herhaling en hun taal, maken de grafisch vormgevers – al dan niet professioneel – hun berichten herkenbaar en richten ze deze tot specifieke doelgroepen.

Zonder exhaustief te willen zijn, biedt de tentoonstelling *Brussels Queer Graphics*, die is opgevat in thema's, een overzicht van deze beeldtaal. Het project verkent de manieren waarop de LGBTQI+-gemeenschappen zich de afgelopen zeventig jaar hebben uitgedrukt en zichtbaar hebben gemaakt. Vanaf 1953 en de oprichting van het Cultureel Centrum België onder impuls van Suzan Daniel tot vandaag, nodigt de tentoonstelling en de bijbehorende publicatie ons uit ons onder te dompelen in een culturele geschiedenis van het dagelijkse leven en het activisme van LGBTQI+-individuen, -gemeenschappen, -verenigingen en -groepen. Door de vele stiltes of het gebrek aan materiaal, maar ook door de oververtegenwoordiging van de letter G in de geschiedenis en de bronnen, toont deze tentoonstelling de weerspiegeling van een tijdperk, een geschiedenis en meerdere herinneringen.

#### Benoemen

In de context van deze tentoonstelling werd, met het oog op inclusiviteit en taalkundige beknoptheid, gekozen voor het letterwoord LGBTQI+. We zijn er ons echter van bewust dat nog andere termen werden gebruikt tijdens de periode die *Brussels Queer Graphics* bestrijkt.

#### Zichtbaar maken

Brussel, 1953. Suzan Daniel (1918-2007) richt het *Cultureel Centrum België* (CCB) op, de eerste gekende homoseksuele groepering in België. De inzet van deze vrouw, een lesbienne, vormt de basis voor een werk dat vandaag nog altijd wordt voortgezet. De jaren 1950 en 1960 staan in het teken van een discrete strijd in een vijandige context. In 1965 wordt artikel 372bis van het wetboek van strafrecht goedgekeurd, dat de leeftijd van seksuele meerderjarigheid voor homoseksuele relaties optrekt. De eerste homoseksuele groeperingen, die overwegend mannelijk zijn, bieden vooral een veilige omgeving, waar men elkaar kan (her)kennen, verkennen en ontmoeten. Kort na mei 68 ontstaan in Brussel nieuwe groeperingen, met een andere visie op strijdbaarheid en op de homoseksuele identiteit, en dit in nauwe samenhang met de feministische en studentenbewegingen.

Na dit revolutionaire moment volgen de lange jaren 1980 waarin artikel 372bis wordt ingetrokken (1985) en nieuwe groeperingen ontstaan. In 1981 ontstaat vanuit het gelijknamige radioprogramma de vereniging *Antenne Rose*, het latere *Tels Quels*. In 1982 wordt aan de *Université libre de Bruxelles* (ULB) de eerste homoseksuele studentenvereniging van Franstalig België opgericht, de *Cercle Homosexuel Étudiant* (CHE). Terwijl zich in Brussel een homoseksuele scene ontwikkelt, is dit ook een tijd van zedelijke repressie, gekenmerkt door de zaak Éliane Morissens en de zaak Michel Vincineau.

De uitbraak van aids, met de eerste meldingen in 1983, schudt zowel het militante als het feestvierende landschap door elkaar en drukt zijn stempel op het decennium 1985-1995. De epidemie leidt tot het ontstaan van nieuwe verenigingen en verandert voorgoed de verhouding tot de politiek. De menselijke drama's die dit tijdperk kenmerken geven aanleiding tot de eerste reflecties over de bescherming van het koppel, wat leidt tot de vraag naar nieuwe rechten.

Een nieuwe periode breekt aan in het midden van de jaren 1990, gesymboliseerd door de jaarlijkse organisatie van de Pride in Brussel vanaf 1996. Deze periode wordt gekenmerkt door de vraag naar een wettelijk statuut voor koppels van hetzelfde geslacht, wat leidt tot de goedkeuring van het contract van wettelijke samenwoning in 1998 en tot de openstelling van het burgerlijk huwelijk in 2003, evenals de bescherming van homoseksuele gezinnen, gesymboliseerd door de openstelling van het adoptierecht in 2006. In dezelfde periode worden ambitieuze antidiscriminatie wetten gestemd. Ook de transgemeenschappen en de interseksepersonen worden zichtbaarder en komen op voor hun rechten. Eveneens in deze periode ontstaat een beleid dat gelijkheid in de hand moeten werken en discriminatie moet tegengaan.

## **Fabriceren**

*Do-it-yourself*-grafiek wordt gemaakt met wat bij de hand is. De "arme" media – viltstiften, schrijfmachine, fotokopieertoestel, nietjes – dwingen de ontwerpers blijf te geven van vindingrijkheid. Zelden gedocumenteerd, doorgaans als onbeduidend beschouwd, en regelmatig verloren gegaan of vernietigd, vormen deze objecten niettemin een stuk geschiedenis. Gemaakt vanuit een urgentie en een noodzaak dragen ze de sporen van werk dat lijdt onder een gebrek aan middelen, knowhow en tijd. Het ontwerp, de productie en de verspreiding van deze objecten maken het evenwel mogelijk een bestaan in de marge te organiseren.

Dit design "vanonder uit" is inventief en de vorm ervan varieert naargelang het doel is informatie te verspreiden, een verdediging te organiseren, tonen dat je ergens toe behoort, zichtbaarheid te geven of anoniem te blijven. De rudimentaire beheersing van technieken is vaak de handtekening van een ambachtelijke ongehoorzaamheid die de gevestigde orde uitdaagt. Bestemd om mee te zwaaien of verstopt te worden, getuigt dit gedrukte materiaal van de micropolitiek van het alledaagse leven.

Aan het eind van de jaren 1980 zorgt de digitale revolutie voor nieuwe instrumenten en een totaal andere manier van werken. De ontroerende visuele onvolkomenheden verdwijnen ten

voordele van "professionelere", gladdere producties. De drukkosten worden toegankelijker, de grafische onhandigheden veranderen van aard. Illustraties maken plaats voor fotografische content. Terwijl de financiering van de strijd tegen aids begint toe te stromen en sommige feestelijke activiteiten geld opbrengen, vertaalt het grafisch ontwerp ook economische ongelijkheden en moeilijkheden om toegang te krijgen tot professionele knowhow.

## **Ontwrichten**

Ontwrichten is een praktijk die opduikt in de hele Brusselse LGBTQI+-geschiedenis. Vaak worden met de nodige humor beelden uit de populaire cultuur gekaapt. De constructie van subversieve grafiek zorgt voor een versterking van het gemeenschapsgevoel en een viering van het verschil.

De jaren 1970 worden gekenmerkt door het ontstaan van nieuwe protestbewegingen die opkomen voor de rechten van homoseksuelen, met als gevolg een forse toename van het aantal culturele manifestaties die openlijk gay of lesbisch zijn. De jaren 1980 en 1990 worden dan weer gekenmerkt door de toe-eigening van Belgische nationale symbolen, zoals de driekleurige vlag of de koninklijke familie, met name in de campagnes ter preventie van soa's en ter bevordering van het gebruik van condooms voor mannen. Op dezelfde manier worden figuren als Sinterklaas of de Kerstman op humoristische wijze opgetrommeld.

Bij de aanvang van het nieuwe millennium leiden de popularisering van de queertheorie en het ter discussie stellen van de genderbinariteit tot grafisch werk dat de grenzen nog meer doet vervagen en tot meer gedurfde creaties.

## **(Elkaar) herkennen**

Symbolen zijn essentieel in het leven van minderheidsgroepen. Ze maken het mogelijk elkaar te herkennen en elkaar te beschermen. Wanneer de context minder vijandig is, fungeren ze ook als teken van samenhang en dragen ze bij tot de opbouw en de versterking van de identiteit.

De laatste decennia hebben symbolen echter een andere functie gekregen, die van steun voor identitaire bevestiging. Ze dienen nog altijd om elkaar te herkennen, maar hoeven niet meer verborgen te blijven voor de oningewijden. Hierin ligt trouwens de betekenis van de Pride, die de openbare ruimte inpalmt om zichtbaarheid te geven aan de LGBTQI+-gemeenschappen.

Uit de homoseksuele bevrijding van de jaren 1970 kwamen tal van symbolen voort. De meest courante zijn de roze driehoek en de regenboogvlag. Deze vlag, ontworpen door Gilbert Baker in San Francisco in 1978, brak pas laat door in België. In lesbische gemeenschappen symboliseert de labrys of dubbele bijl het lesbisch feminisme, terwijl de kleur paars ons doet herinneren aan de wortels van het feminisme. Het rode lintje, uitgevonden in de Verenigde Staten, werd populair vanaf de jaren 1990 in de context van de hiv/aids-epidemie. Meer recentelijk deden nieuwe symbolen en vlaggen hun intrede, als teken van een diversifiëring van de identiteiten binnen deze gemeenschappen.

De eerste homomars wordt in 1979 in Antwerpen georganiseerd door de Rooie Vlinder. Vergelijkbare bijeenkomst vinden plaats tot in 1982 en Brussel is gaststad in 1980. Na een periode van lethargie, worden in 1990 de Roze Zaterdag, genoemd naar de Roze Zaterdag die in Nederland plaatsvinden, nieuw leven ingeblazen. Deze optocht, om de twee jaar georganiseerd in een andere stad, vindt in 1996 in Brussel plaats en presenteert zich als resoluut Belgisch (Belgian Lesbian and Gay Pride). In 1997 werd de Pride een jaarlijks evenement dat zich permanent vestigde in Brussel. Doorheen de tijd werd deze mars het evenement dat we vandaag kennen. De affiche, die elk jaar wordt vernieuwd, is een waardevolle getuigenis van de politieke prioriteiten en de esthetische gevoeligheden van het moment.

## Onthullen

De dualiteit tussen het zichtbare en het onzichtbare en tussen de onthulling en de verberging, is een thema dat centraal staat in de verhalen en trajecten van LGBTQI+ personen. De pluraliteit van onderdrukkende kaders waaraan de LGBTQI+ personen onderworpen zijn, bepaalt de wijze waarop zij zich al dan niet blootgeven.

De onthulling van het intieme gaat ook gepaard met het toetreden tot subculturen van de gemeenschap, die hun eigen gedragscodes en ruimtes hebben. Zichzelf onthullen of tonen, kan zo op collectief niveau fungeren als hefboom voor politieke mobilisatie, of op individueel niveau als toevluchtsoord, ontmoetingsplaats en plaats voor identiteitsvorming.

Met afbeeldingen die nu eens het expliciete en het lichamelijke onderstrepen en dan weer getuigen van discretie, het impliciete en de censuur, wordt de LGBTQI+-grafiek gekenmerkt door een dualiteit tussen het zichtbare en het onzichtbare en tussen de onthulling en de verberging.

De lichamelijke voorstellingen die voorkomen op tal van dragers putten uit een grafisch repertoire dat varieert volgens de gemeenschap waartoe men behoort. De frontale encenering van de geseksualiseerde gay lichamen en de alomtegenwoordigheid van het fallische contrasteren met de gesuggereerde en gefragmenteerde vormen van lesbische fantasieën. Tegenwoordig omarmen de LGBTQI+-beeldculturen ook andere lichamen die de westerse witte esthetische normen van begeerlijkheid herdefiniëren.

## Informereren

Grafisch ontwerp is een krachtig informatief instrument wanneer men de eigen gemeenschap of een extern publiek wil bereiken. De tijdschriften van de vereniging *Tels Quels* (voorheen *ARInfo*), *Le Feminaire*, *Les Lesbianaires* of *Zonder Pardon* zijn voorbeelden van ondersteuning door de gemeenschap. Aanvankelijk maakten de handgeschreven, te calqueren of getypte typografische composities het mogelijk met fotokopieën te werken in plaats van met een drukker. Later zorgden de toegang tot lay-outsoftware en de democratisering van vierkleurendruk voor een omwenteling in de praktijk van het grafisch ontwerp en de grafische productie.

Wat het illustratiemateriaal betreft kennen deze tijdschriften, die vooral voor een mannelijk



publiek zijn bestemd, een evolutie van jonge witte en weinig geklede mannen naar meer inclusieve en gediversifieerde beelden. Lesbische tijdschriften leggen veel minder nadruk op vrouwenlichamen, alsof lesbisch verlangen en seksualiteit nog niet kunnen worden uitgedrukt, zelfs niet binnen een privé-setting, of alsof lesbische identiteit in wezen politiek is.

Vóór het internet speelden deze tijdschriften een belangrijke rol in de vorming van de verbeelding en van de identiteit. Ze droegen bij tot het verspreiden van erotische beelden, die toen nog vrij zeldzaam waren, en tot het verspreiden van informatie over de LGBTQI+-gemeenschappen in Brussel en elders.

De hiv/aids-epidemie heeft het leven van homoseksuele mensen overhoop gegooid en de wereld van het activisme ingrijpend veranderd. Gezondheid werd een belangrijk actieterrein, in de context van een race tegen de dood. Er ontstonden nieuwe vormen van informatie, hetzij om manieren te delen om jezelf te beschermen en te verzorgen, om verslag uit te brengen over wetenschappelijke vooruitgang of om te protesteren en nieuwe politieke kwesties aan de orde te stellen. Dankzij de financiële middelen die door de politiek werden vrijgemaakt, konden de organisaties op grotere schaal preventie- en antidiscriminatiecampagnes opzetten. In de loop der tijd zijn nieuwe gezondheidskwesties aangepakt, met name voor lesbiennes en transpersonen. Deze campagnes, die vaak professioneler waren dankzij deze financiële steun, leverden vaak gladdere en minder militante beelden op van de LGBTQI+-levens.

#### 4. STRUCTURE FOR INTERDISCIPLINARY RESEARCH ON GENDER, EQUALITY AND SEXUALITY (STRIGES)

STRIGES is een federatie van tientallen docenten en onderzoekers uit acht faculteiten, scholen en instituten van de ULB. Het is een netwerk, een flexibele en dynamische structuur die haar doelen bereikt dankzij een gemeenschappelijk werk. Met een wetenschappelijk tijdschrift, *Sextant*, een collectie boeken, *Genre(s) & Sexualité(s)*, de Suzanne Tassier-Charlier, een cyclus van seminaries, *Les Midis de STRIGES*, en vele andere kwaliteitsinstrumenten, heeft deze structuur de zichtbaarheid van genderstudies aan de ULB versterkt en het mogelijk gemaakt nieuw onderzoek te stimuleren en te ondersteunen. Zij besteedt bijzondere aandacht aan de doctoraatsopleiding en de deelname van jonge onderzoekers. Interdisciplinariteit staat centraal en STRIGES onderhoudt een constante dialoog tussen onderzoekers van binnen en buiten de ULB, met name via een programma van gastprofessoren. In de komende jaren wil deze structuur de uitwisselingen met collega's uit de levenswetenschappen intensiveren. De leden van STRIGES werken regelmatig samen met het maatschappelijk middenveld, de overheid en de artistieke wereld, zowel in België als in het buitenland.

## 5. PUBLICATIE CFC



Via een grote verscheidenheid aan objecten en documenten duikt *Queer Graphics* in de visuele en culturele geschiedenis van een alledaags leven, gedragen door het activisme van individuen, gemeenschappen, verenigingen en groepen. Het werpt een frisse blik op de geschiedenis van LGBTQI+ gemeenschappen.

Het boek is opgebouwd rond 6 thematische hoofdstukken: Zichtbaar maken, Fabriceren, Ontwrichten, (elkaar) Herkennen, Onthullen en Informeren.

Dit project werd ontwikkeld door het Design Museum Brussels en de *Structure for Interdisciplinary Research on Gender, Equality and Sexuality* (STRIGES) van de ULB met de steun van het Archief van de Stad Brussel, het Carhif-AVG en het Suzan Daniel Fonds\* van Amsab-ISG. Dit boek werd gezamenlijk geschreven door Audrey Aegerter, Aline Baudet, Aurélie Bouvart, Jonatan Agra, Marie-Sophie du Montant, Alexandre Donnen, Bart Hellinck, Mathilde Messina, David Paternotte, Charlotte Pezeril, Valérie Piette en Samy Soussi.

\* Suzan Daniel, geboren Suzanne De Pues in Brussel in 1918 en overleden in 2007, was een activiste voor homorechten in België. Zij was een van de initiatiefnemers van de LGBT-beweging in België. In 1953 richtte ze het Cultureel Centrum België (CCB) op, de eerste emancipatiegroep voor Belgische homo's en lesbiennes. Een jaar later verliet ze het bestuur wegens seksisme en trok ze zich terug uit de LGBT-scene, waarna ze in de vergetelheid raakte. In 1996 werd het Belgische holebi-archief en documentatiecentrum, dat in hetzelfde jaar werd opgericht, naar haar genoemd.

### Technische informatie

Verschijning: 16 mei 2023

Formaat: 21 x 27,5 cm

Auteur : Collectif

Aantal pagina's: 128 p.

Prijs: 18€

Drietaling boek Frans-Nederlands-Engels

CFC-Éditions

ISBN: 978-2-87572-089-4

Verspreiding in België: Exhibitions International

Verspreiding in Frankrijk: Les Belles Lettres (BLDD)



## **CFC- Éditions**

CFC-Éditions bestaat sinds 1987, met de steun van de Franse Gemeenschapscommissie, en promoot het erfgoed, de creatie en het artistieke leven van Brussel en de Franstalige literatuur.

Perscontact CFC-Éditions

Anna Mollière

[anna.molliere@maisoncfc.be](mailto:anna.molliere@maisoncfc.be) - +32 2 227 34 05 [www.maisoncfc.be](http://www.maisoncfc.be)

## 6. ACTIVITEITENPROGRAMMA

### Ontmoetingen

18.06.2023 – 14u

*Through the eyes of* – Chille Deman

01.10.2023 (te bevestigen)

*Through the eyes of* – Marian Lens

In het kader van Matrimonium dagen

### Boekpresentatie

07.09.2023 – 19u

*Queer Footprints: A guide to uncovering London's fierce History* (2023) door Dan Glass

### Brunch

01.10.2023 – 11u > 14u

DesignBrunch

### Conferentie

Oktober (datum te bevestigen) – 19u

*De la nécessité d'archives LGBTQI+* (voorlopige titel)

### Familieactiviteiten

Van 10.07 t.e.m. 14.07

*Een kleurrijke zomer*

Zomerstage

In samenwerking met Jeunesse à Bruxelles

Van 21.08 t.e.m. 25.08

*De toekomst veroveren*

Zomerstage

In samenwerking met Jeunesse à Bruxelles

### Projecties

In het kader van de derde editie van CineDesign

Documentairevoorstellingen in openlucht over de geschiedenis van design, architectuur en de belangrijkste figuren ervan.

04.07.2023 – 19u30

*Andrée Putman, la grande dame du design* (2023)

Door Saleha Gherdane

24.08.2023 – 19u30

*Aldo Rossi Design (2022)*

Door Francesca Molteni et Mattia Colombo

29.08.2023 – 19u30

*Paradigma Olivetti (2020)*

Door Davide Maffei

### **Groepsbezoeken**

Bent u een schoolgroep, een groep vrienden, een non-profit organisatie, een culturele groep, een bedrijf of een onderneming? Wij bieden rondleidingen aangepast aan uw groep en workshopbezoeken voor schoolgroepen om onze tentoonstellingen te ontdekken.

De bezoeken en workshops worden georganiseerd in samenwerking met het CIVA en Korei Guided Tours.

**Meer informatie over ons educatief aanbod:** <https://designmuseum.brussels/>

**Meer informatie over onze activiteiten op onze website:**

<https://designmuseum.brussels/agenda/>

## 7. COLOFON

### **Atomium + Design Museum Brussels**

Zoubida Jellab,  
Chairwoman

Julie Almau Gonzalez,  
General Director

Johan Vandenperre,  
Deputy Director

Arnaud Bozzini,  
Deputy Director

### **Brussels Queer Graphics**

**Exhibition curated by Design Museum Brussels and  
*Structure de recherche interdisciplinaire sur le  
genre, l'égalité et la sexualité (STRIGES), Université  
libre de Bruxelles (ULB)***

**Exhibition produced by Design Museum Brussels**

### **Design Museum Brussels**

Arnaud Bozzini,  
Director

Valentine Mathieu,  
Exhibitions

Terry Scott, Mathilde Letombe,  
Public and Activities

Rachel Van Nevel, Yasmina Vanopstal, Be Culture,  
Press and Communication

Johan Vandenperre, Vargas L.A.  
Technical team

La Villa Hermosa  
Graphic design and Scenography

Zouhair Ftouh, Fatima Stitou, Sara Messaoudi,  
Younes Louchi  
Welcome Team and Maintenance

Alex Stockman, Entre les lignes,  
Translation

### **Curatorial Team**

Aline Baudet (ENSAV-La Cambre)  
Arnaud Bozzini  
David Paternotte (ULB)  
Valérie Piette (ULB)

Terry Scott

### **Scientific Committee**

Audrey Aegerter (ULB), Aline Baudet, Aurélie Bouvart (ULB), Arnaud Bozzini, Jonatan de Lemos Agra, Alexandre Donnen (ULB), Mathilde Messina, Charlotte Pezeril (ULB), David Paternotte (ULB), Valérie Piette (ULB), Terry Scott

### **Acknowledgements**

Cristina Bargna, Cristina M. Carnelos, Léna Durand, Gadiel Ulanovsky, Jérôme Petit, Florent Sandron, Diana Sliionskis and the team of the Atomium.

The Design Museum Brussels would like to express their warmest gratitude to the Archives of the City of Brussels, the Carhif-AVG, the Suzan Daniel Fund at Amsab-ISG, all the people, graphic designers, collectors and institutions for their authorization to present the works in this exhibition.

Kriss Stephany Angioni, Stephen Barris (Ex Aequo), Valentin Blaison (Ex Aequo), Patricia Blanco (AVB | ASB), Frédéric Boquet (AVB | ASB), Thierry Bosman (Intersex Belgium), Alain Bossuyt, Catherine Claeys Bouuaert, Francis Capes (ENSAV-La Cambre), Agathe Dananai, Chille Deman, Els Flour (Carhif-AVG, Bruxelles), Adrien de Fraipont, Nadège Guichard (AVB | ASB), Bart Hellinck (Fonds Suzan Daniel), Irène Kaufer, Anne Lannoye (AVB | ASB), Marian Lens, Mike Mayné (Ex Aequo), Delphine Metten, Marie-Sophie du Montant, Londé Ngosso (Genres Pluriels), Antoine Pickels, Carmen Pluto, Aurélie Rousseaux (ULB), Esther Le Roy, Claire Shybusa, Samy Soussi (Ex Aequo), Tosch Angioni Stephany, Philip Turner, Agnès Vermeiren, Pascale Welvaert (Amsab-ISG), Aurel Werler (Genres Pluriels), Xavier Wyls (RainbowHouse).

### **Catalogue**

The book "Queer Graphics" co-edited with CFC-Editions, supports and completes the exhibition Brussels Queer Graphics.

## 8. PARTNERS





## 9. DESIGN MUSEUM BRUSSELS

Het Design Museum Brussels werd geopend na de aankoop van een privécollectie door het Atomium en is een plaats gewijd aan design en zijn geschiedenis. Sinds 2015 omvat de collectie van het museum, *the Plastic Design Collection*, het landschap van kunststoffen in design van de jaren 1950 tot nu. Naast deze collectie opende het museum in september 2020 Belgisch Design Belge, een nieuwe permanente tentoonstellingsruimte gewijd aan Belgisch design en zijn geschiedenis. Verrijkt door een programma van tijdelijke tentoonstellingen, verkent het Design Museum Brussel ook andere gebieden van designcreatie en de impact ervan op de maatschappij en ons dagelijks leven. Door middel van tentoonstellingen, rondleidingen, workshops, conferenties en evenementen wil het museum design begrijpelijk en toegankelijk maken voor iedereen.

## 10. PRAKTISCHE INFORMATIE

### **Brussels Queer Graphics**

17.05 > 05.11.2023

#ExpoBrusselsQueerGraphics

### **Openingsuren**

Alle dagen 11u > 19u

### **Design Museum Brussels**

Belgiëplein 1

1020 Brussel

designmuseum.brussels

Facebook : @designmuseumbrussels

Instagram : @designmuseumbrussels

### **Lopende programmatie tijdens de tentoonstelling**

*belgisch design belge*

*the Plastic Design Collection*

*Zéphir Busine, Designer.*

31.03 > 27.08.2023

*"Making" Zéphir Busine*

31.03 > 25.06.2023

### **Perscontact**



**BE CULTURE**  
ALL ABOUT ARTS COMMUNICATION

BE CULTURE

General Manager: Séverine Provost

Project coordinator: Florian Doms

info@beculture.be - florien@beculture.be

+ 32 2 644 61 91 - +32 494 87 71 09 - beculture.be